

1970

GRUDZIEN

50 lat 2020

13 grudnia 1970 roku. Do świąt Bożego Narodzenia zostało mniej niż dwa tygodnie. Gdy polskie rodziny powoli przygotowywały się do tych dni, władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wprowadziły drastyczną podwyżkę cen 46 grup artykułów. Mięso i jego przetwory zdrożały o 17,6%, mąka o 16%, powidła, marmolady i dżemy średnio o 36,8%, kawa zbożowa o 92,1%, makarony o 15,3%. Podwyższono też cenę węgla i koks. Jednocześnie obniżono ceny artykułów przemysłowych: telewizorów, pralek, magnetofonów, odkurzaczy. Zdrożało więc to, co w każdym miesiącu obciążało budżet Polaków, a potaniały produkty kupowane sporadycznie. Nie tylko skala podwyżek tak kluczowych produktów była oburzająca społecznie. Podwyżkę ogłoszono w dniu obowiązywania nowych cen. Oznaczało to brak jakiegokolwiek szansy zrobienia zakupów towarów po starych cenach.

Decyzja o podwyżce cen w takim momencie wywołała sprzeciw robotników. W poniedziałek 14 grudnia rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. We wtorek i w następnym dniu strajk podjęły załogi kolejnych zakładów. Oburzenie robotników przybrało charakter manifestacji ulicznych. Po tym jak władze komunistyczne postanowiły odpowiedzieć na nie siłą, przeradzały się one w walki z milicją. Dochodziło do podpaleń samochodów i budynków, w tym gmachów Partii (podpalono siedziby Komitetów Wojewódzkich PZPR w Gdańsku i Szczecinie). Zginęło łącznie ponad czterdzieści osób, a rannych zostało blisko tysiąc dwieście.

14.12.1970 r. Tłum protestujący pod gmachem Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Stocznicy domagali się wyjścia do nich I sekretarza KW Alojzego Karkoski, który był wówczas w Warszawie. W zastępstwie wyszedł sekretarz KW Zenon Jundziłł który przemowę rozpoczął od „Towarzysze”, czym tylko rozżoślił protestujących tak, że został wygwizdany. Na fotografii widoczny jest pojazd z nagłośnieniem z którego przemawiał Jundziłł. Samochód został przejęty przez protestujących i wykorzystany przez nich do wygłaszania własnych przemówień i haseł. Fotografia ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Spalony budynek Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Fotografia ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Spalone samochody milicyjne na parkingu Komendy Miejskiej Milicji Obywatelskiej. Fotografia ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Zobacz też film na stronie BG PAN

GŁOS WYBIEŻEZA

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Nr 298 (184) Gdańsk, poniedziałek 14 grudnia 1970 r. Cena 50 gr

Dziś obraduje
W Tezewie, Kartuzach, Lęborku, Sztumie, Kościerzynie i Wejherowie

Komunikat PAP
Zmiana cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych

Omówienie komunikatu PAP
Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych

Zmiana cen detalicznych szeregu artykułów rynkowych
Komunikat Polskiej Agencji Prasowej

Wznowienie w sprawie DRW
Ceny cywilizowany świat

Brazylia
Los porwanego nie znany

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

W Bonn
demonstracja sił postępowych

W Bonn
Wzrost neofascystów

Dźwigowe kłopoty portów

W grudniu 1969 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów podjął specjalną uchwałę w sprawie możliwości wykorzystania portów do przewożenia dźwigów. Wskazano na konieczność wybudowania nowych portów, które mogłyby służyć do przewożenia dźwigów. Wskazano również na konieczność wybudowania nowych portów, które mogłyby służyć do przewożenia dźwigów.

Plenum KC PZPR rozpoczęło dziś obrady

Dziś rozpoczęło się w Warszawie XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Tematem obrad jest sytuacja ekonomiczna kraju i wojna zbrojna w Wietnamie.

Sukcesy patriotów wietnamskich

W Tokio, w dniu 13 grudnia, w czasie obrad plenarnej Rady Ministrów, podjęto uchwałę o wojnie zbrojnej w Wietnamie. Uchwała ta wyraża głęboką sympatię dla wietnamskiego narodu walczącego o wolność i suwerenność.

Węzłowe problemy gdańskiego Śródmieścia

Dziś w sprawie węzłowych problemów gdańskiego Śródmieścia odbyła się XIII Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza KD PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Wybrano

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Gdańsku odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Zmiana cen niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Warszawie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Polscy dokerzy przeladowali w bieżącym roku 33 mln ton towarów

Niemal jednocześnie z wykonaniem rocznego planu przeladowania w bieżącym roku polscy dokerzy przeladowali 33 mln ton towarów. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Powiatowe konferencje sprawozdawczo-wyborcze PZPR

W dniach 13-14 grudnia 1970 r. w powiatach odbyły się konferencje sprawozdawczo-wyborcze PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

REJSY BAŁTYCKI

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Gdańsku odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Komunikat PAP o zmianie cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Warszawie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Teżew

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Tezewie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Lębork

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Lęborku odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Wejherowo

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Wejherowie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Kartuzy

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Kartuzach odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Sztum

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Sztumie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Kościerzyna

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Kościerzynie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Kościerzyna

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Kościerzynie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Kościerzyna

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Kościerzynie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Kościerzyna

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Kościerzynie odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Omówienie komunikatu PAP

Dziś w sprawie zmiany cen detalicznych niektórych artykułów spożywczych i przemysłowych odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR.

Trybuna Ludu

WARSZAWA, NIEDZIELA 13 GRUDNIA 1970 R.

Zakończył się XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR

W dniu 13 grudnia 1970 r. w Warszawie zakończył się XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Wznowienie w sprawie DRW

W sprawie wznowienia w sprawie DRW odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Brazylia

W sprawie Brazylia odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

W Bonn

W sprawie Bonn odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

W Bonn

W sprawie Bonn odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

W Bonn

W sprawie Bonn odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

W Bonn

W sprawie Bonn odbyła się konferencja wybrania delegatów na XI plenarne posiedzenie Komitetu Centralnego PZPR. Wskazano na konieczność wybudowania nowych obiektów, które mogłyby służyć do rozwiązywania tych problemów.

Prasa przedstawiała protesty i zamieszki jako akty wandalizmu. Podkreślano dewastacje i rabunki, a także opisywano wysiłek wkładany w naprawę zniszczeń.

Komu to było potrzebne?

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Rachunek strat

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Zajścia w Gdańsku

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Gdańscy szklarze nie liczą godzin pracy

Część spośród rozbitych sklepów jest już czynna

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Dziennik Bałtycki, 18.12.1970 r. Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Rachunek strat

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Dziennik Bałtycki, 16.12.1970 r. Jednak identyczna treść została opublikowana tego samego dnia także w „Głosie Wybrzeża” i „Wieczorze Wybrzeża”.

Z Bydgoszczy; Gazeta Pomorska, 17.12.1970 r. Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Pracownicy handlu i ochotnicy z przedsiębiorstw usuwają zniszczenia

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Tragiczne skutki wandalizmu

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Wieczór Wybrzeża, 16.12.1970 r.

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Wieczór Wybrzeża, 17.12.1970 r. Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Zajścia w Gdańsku

Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...
Władcy Gdyni...

Głos Wybrzeża, 16.12.1970 r. Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

CZARNY CZWARTEK

Najdramatyczniejszy był czwartek 17 grudnia w Gdyni. Wcześniej strajk w tym mieście przebiegał spokojnie. W środę wieczorem wicepremier Stanisław Kociołek w wystąpieniu telewizyjnym apelował o zakończenie strajku i powrót do pracy. Jednak w nocy z środy na czwartek władze zdecydowały się otoczyć Stocznię im. Komuny Paryskiej w Gdyni przez wojsko i milicję. W konsekwencji stoczniowcy, którzy posłuchali apelu Kociołka i w czwartkowy poranek kierowali się do pracy natknęli się na wojsko i milicję. Otworzono ogień do robotników, oficjalnie zginęło 10 osób. Wywołało to manifestacje i walki uliczne w Gdyni trwające do wieczora. Symbolem tamtego dnia był pochód niosący na drzwiach ciało jednej z ofiar – Zbigniewa Godlewskiego. Wydarzenia te zostały upamiętnione w utworze „Ballada o Janku Wiśniewskim”.

fot. Edmund Pelpliński, źródło: Wikipedia.

Chłopczy z Grabówka, Chłopczy z Chyloni
Dzisiaj milicja użyła broni
Dzielnieśmy stali i celnie rzucali
Janek Wiśniewski padł.
Na drzwiach ponieśli go Świętojańską
Naprzeciw glinom, naprzeciw tankom
Chłopczy stoczniowcy pomścijcie druha
Janek Wiśniewski padł.
Huczają petardy, ścielą się gazy
Na robotników sypią się razy
Padają dzieci, starcy, kobiety
Janek Wiśniewski padł.
Jeden zraniony, drugi zabity
Krwi się zachciało słupskim bandytom
To partia strzela do robotników
Janek Wiśniewski padł.
Krwawy Kociołek, to kat Trójmiasta
Przez niego giną dzieci, niewiasty
Poczekaj draniu, my cię dostaniem
Janek Wiśniewski padł.
Stoczniowcy Gdyni, stoczniowcy Gdańska
Idźcie do domu, skończona walka
Świat się dowiedział, nic nie powiedział
Janek Wiśniewski padł.
Nie płaczcie matki, to nie na darmo
Nad stocznia sztańdar z czarną kokardą
Za chleb i wolność, i nową Polskę
Janek Wiśniewski padł.

(Autor tekstu: Krzysztof Dowgiałło).

REJSY BALTYCKI

Wczorajszy dzień w trójmieście

- W stoczniach Gdańska i Gdyni
Przeładunki w portach
Klucze do nowych mieszkań

VII PLENUM KC PZPR
Edward Gierk - I sekretarzem KC
Zmiany osobowe
w Biurze Politycznym i Sekretariacie

DZIENNIK BALTYCKI
W całym kraju konieczne są
porządek i ład, praca i spokój
wzajemne zrozumienie i zaufanie

VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR
Edward Gierk - I sekretarzem

Wszystkie nasze najważniejsze problemy będziemy rozwiązywać wspólnie z klasą robotniczą, z całym narodem

Przemówienie Edwarda Gierka
W dniu dzisiejszym Komitet Centralny PZPR...

WYBORZON
wybierz
GDANSK - SOPOT - GDYNIA

Trybuna Ludu

VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR
Wybór nowych władz partyjnych
Tow. EDWARD GIERK I Sekretarzem KC

Biuro Polityczne rozprawy możliwości poprawy
położenia materialnego rodzin najniższej uposażonych i wielodzietnych

Razem z klasą robotniczą
-wspólnym wysiłkiem całego narodu
-rozwiążemy problemy stojące przed krajem

Radio-telewizyjne przemówienie tow. Edwarda Gierka

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Życiorys Edwarda Gierka
Urodził się 4 kwietnia 1912 roku w Pucku...

Życiorys Edwarda Gierka
Urodził się 4 kwietnia 1912 roku w Pucku...

Życiorys Edwarda Gierka
Urodził się 4 kwietnia 1912 roku w Pucku...

Stocznie
w pełnym ruchu
wre wyteżona praca

Stocznie
w pełnym ruchu
wre wyteżona praca

Stocznie
w pełnym ruchu
wre wyteżona praca

Biuro Polityczne Komitetu Centralnego PZPR
CZŁONKOWIE:
Edward Gierk, Edward Babuch, Edward Babiuch, Stefan Jędrzejowski, Stanisław Kociołek, Władysław Kruczek, Ignacy Łoga-Sowiński, Mieczysław Moczarski, Stefan Olszowski, Jan Szydłak, Józef Tejchma.

ZASTĘPCY CZŁONKOWI:
Henryk Jabłoński, Mieczysław Jagielski, Wojciech Januszko, Józef Kupa.

Skład Sekretariatu KC
Edward Gierk - I Sekretarz KC PZPR,
Edward Babuch, Edward Babiuch, Kazimierz Barcikowski, Stanisław Kociołek, Władysław Kruczek, Ignacy Łoga-Sowiński, Mieczysław Moczarski, Stefan Olszowski, Jan Szydłak, Józef Tejchma.

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Przemówienie I sekretarza KC PZPR
EDWARDA GIERKA

Trybuna Ludu

Nasz wspólny cel: rozwijać kraj, umacniać socjalizm, poprawiać warunki życia ludzi pracy

Otwarta rozmowa

Przedstawiamy wyjątki z rozmowy... W dniu 14 stycznia... W tym celu... W tym celu...

Z prac Biura Politycznego KC PZPR

Zadania organizacji i instancji partyjnych w aktualnej sytuacji kraju... W tym celu...

Powstał Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego

Apel do rodaków w kraju i na świecie... W tym celu...

Stocznicy popierają politykę partii i rządu

Zaufanie dla kierownictwa przekute w rzetelną pracę

W stoczniach Trójmiasta... W tym celu...

Stocznicy popierają politykę partii i rządu

Zaufanie dla kierownictwa przekute w rzetelną pracę

W stoczniach Trójmiasta... W tym celu...

Stocznicy popierają politykę partii i rządu

Zaufanie dla kierownictwa przekute w rzetelną pracę

W stoczniach Trójmiasta... W tym celu...

25 stycznia w Stoczni Gdańskiej doszło do legendarnego spotkania Edwarda Gierka ze stoczniovcami... W tym celu...

Decyzje Prezydium Rządu

Ważna ochrona mienia 29 stycznia - Dniem Prac. Handlu

WARSZAWA (PAP). Prezydium Rządu... W tym celu...

Dziennik Bałtycki

No więc jak - pomóżecie? Omówienie przemówienia E. Gierki

W tym celu... W tym celu...

Pomóżemy! Spotkania delegatów z załogami

W tym celu... W tym celu...

Z przemówienia premiera P. Jaroszewicza

W tym celu... W tym celu...

APEL

ROBACTY - to jest to... W tym celu...

Z wystąpienia min. F. Salachicha

W tym celu... W tym celu...

Dodatkowe wypłaty - dodatkowe towary

W tym celu... W tym celu...

Wzwiększenie dostawy przemyślnego i ciężkiego wagi 1,750 mln zł

W tym celu... W tym celu...

Wzrosty w przemyśle

W tym celu... W tym celu...

No więc jak pomóżecie? Omówienie przemówień

E. Gierka... P. Jaroszewicza... W tym celu...

ROBACTY

W tym celu... W tym celu...

Dla rannych i chorych Studenci gdańscy honorowymi dawcami krwi

Wczoraj rano w Woj. Stacji Krwiodawstwa w Gdańsku, 150 studentów i studentek gdańskiej Akade-

demii Medycznej oddali krew dla rannych i chorych. Potem, w ciągu całego dnia do Zarządu Woj. PCK i bezpośrednio do Woj. Stacji Krwiodawstwa napływały zgłoszenia uczestnictwa w honorowym dawstwie krwi od studentek i studentów gdańskich uczelni, uczące się młodzieży oraz od wielu mieszkaniec miasta.

Dzisiaj, od rana, do Woj. Stacji Krwiodawstwa zgłaszali się zespołowo: studenci i pracownicy naukowej Uniwersytetu Gdańskiego, mieszkanki Domu Studenta nr 6 we Wrzeszczu — studentki Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, słuchaczki Szkoły Medycznej Techników Analityki i Elektrokardiologii. Od studentów Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni i Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego w Oliwie krew pobierały specjalnie wysłane ekipy.

Z informacji uzyskanych z Zarządu Woj. PCK w Gdańsku wynika, że w całym ciągu napływają zgłoszenia o gotowości do honorowego dawstwa krwi. W odpowiedzi na apel Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdańsku, udział w przekazaniu bezennego leku zapowiedzieli studenci — mieszkańcy Domów Studenckich nr 3 w Sopotu oraz wiele innych osób — obywateli miasta Gdańska.

Przypominamy, że Zarząd Woj. PCK przy ul. Piwnej w Gdańsku (Prezydium DRN Śródmieście) pełni 24-godzinny dyżur. Telefon — 31-14-83.

Na zdjęciu: studenci Akademii Medycznej — honorowi dawcami krwi.

Wieczór Wyrbrzeża, 17.12.1970 r.
Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Studencka krew dla rannych

Na wiadomość o wielu wypadkach ciężkiego poranienia do klubu „Medyk” zaczęli się zgłaszać studenci Akademii Medycznej, wyrażając gotowość oddania swej krwi dla rannych. Do godz. 20 dnia wczorajszego ponad stu studentów AM zapowiedziało, że dzisiaj w godzinach rannych stawi się do stacji krwiodawstwa.

Dziennik Bałtycki, 16.12.1970 r.
Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Krew - bezcennym lekiem Obywatele Gdańska spełniają szlachetny obowiązek

Grupa krwiodawców po spełnieniu obywatelskiego obowiązku. W sobotę, od rana, jak już informowaliśmy, w siedzibie Zarządu apel Polskiego Czerwonego Krzyża

W siedzibie PCK w Śródmieściu czekają obywatele gotowi do honorowego dawstwa krwi. Fot. Wł. Gabrielowicz

Wieczór Wyrbrzeża, 21.12.1970 r.
Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Studenci i stoczniowcy oddają krew dla rannych

Dziś rano do Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa w Gdańsku zgłosiła się liczna grupa studentów Akademii Medycznej by oddać swą krew dla ratowania życia ofiar wczorajszych wydarzeń. Jednocześnie przybyli pracownicy Stoczni Północnej i Stoczni Wschodniej „Witka”.

Jak poinformował dyrektor stacji dr M. Kalinowski, łączna liczba honorowych krwiodawców, którzy dzisiaj rano samorzutnie zgłosili się by wypełnić ten wysoce humanitarny obowiązek obejmuje 150 kobiet i mężczyzn. Napływają dalsze liczne zgłoszenia. Pierwsze zgłoszenia krwiodawców zainicjowano już wczoraj. W ciągu całej doby pracownicy stacji produkcji gdańskiej i stoczniowcy oddają krew dla rannych i chorych.

Apel PCK

● Polski Czerwony Krzyż w Gdańsku apeluje do obywateli miasta o udział w honorowym dawstwie krwi dla rannych i chorych. Przekazanie krwi możliwe nastąpi po ukończeniu skontaktowania się z Zarząd Woj. PCK tel. 31-14-83 lub z Woj. Stacją Krwiodawstwa tel. 31-14-83 (rejsacja) albo 31-27-83 (dyżurność).

● Zarząd Woj. Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdańsku zawiadamia, że w swojej siedzibie przy ul. Piwnej w Gdańsku (Prezydium DRN Śródmieście), tel. 31-14-83, usiłali dyżur przez całą dobę. Osoby chore, słabsze i niezdolne wyrażające opór, mogą się zwrócić po pomoc. O zleceniu jakiejś pomocy również sąsiadów osób, które opierają się straszy PCK, wyrażają, a nie mogą się samodzielnie poruszać.

● Wymagane są również płynny transfuzyjny, niezbędne przy zabiegach chirurgicznych. Wczoraj Wojewódzka Stacja Krwiodawstwa wydała do szpitali ok. 40 l krwi.

Wieczór Wyrbrzeża, 16.12.1970 r.
Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Obywatele Gdańska w szeregach honorowych dawców krwi

W dniu wczorajszym w Woj. Stacji Krwiodawstwa w Gdańsku, krew dla rannych i chorych oddawali studenci i pracownicy naukowej Uniwersytetu Gdańskiego, mieszkanki Domu Studenta nr 6 we Wrzeszczu — studentki Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, słuchaczki Szkoły Medycznej Techników Analityki i Elektrokardiologii we Wrzeszczu oraz indywidualnie mieszkańcy Gdańska. Specjalne ekipy pobierały krew od honorowych dawców: studentów Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni i Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego w Oliwie. Do Woj. Stacji Krwiodawstwa popłynęły także uczestniczący w Czerwonym Hufcu Pracy nr 81. Łącznie w dniu wczorajszym bank krwi zasiliły zostały w ponad 50 litrow bezcennego leku.

W odpowiedzi na apel Polskiego Czerwonego Krzyża udział w honorowym dawstwie krwi zapowiedzieli na dzisiaj: studenci Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Gdańskiego, przedszkolanki z przedszkola nr 6 w Gdańsku, słuchaczki Szkoły Położnych we Wrzeszczu, pracownicy Gdańskich Zakładów Cześci Samochodowych w Oliwie oraz indywidualnie ponad 100 obywateli Gdańska.

Osoby indywidualnie gotowe do spełnienia obywatelskiego obowiązku — honorowego przekazania krwi

dla rannych i chorych mogą zgłaszać się bezpośrednio do Woj. Stacji Krwiodawstwa, Wrzeszcz, ul. Hołmowskiego 4, tel. 31-41-39 (rejsacja) lub 31-27-83 (dyżurność) w godzinach 7-15. Grupy honorowych dawców krwi z uczelni i zakładów pracy powinny skontaktować się z prezydentem z Zarząd Woj. PCK — ul. Piwna w Gdańsku (Prezydium DRN Śródmieście) tel. 31-14-83, który prowadzi 24-godzinny dyżur, celem zapewnienia dojazdu do Woj. Stacji Krwiodawstwa lub ekipy, która pobierze krew w wyznaczonym miejscu.

Wieczór Wyrbrzeża, 18.12.1970 r.
Ze zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Wysoka liczba osób rannych przełożyła się na zapotrzebowanie na krew. W tamtych dniach prasa kilkukrotnie apelowała o oddawanie krwi dla rannych, a także informowała o ludzkiej ofiarności tego niezastępowalnego leku.

Judeusz Polski
po polużycie cen

Bohaterzy, kielbasy, butki dla Gomułki.
Bekon polużdnica dla J. Cyrankiewicza.
Nerki, wiatrówki i książki dla Z. Kłiszczyka.
Pieczeń z barana dla Szychalskiego Mariana.
Golenka, zeberka dla Tom. Gierka.
Kurczaki, indyki dla Juliana Motyki.
Gęsi i kokoszki dla Tom. Karkoszki.
Rozbrały i jaderka z bęczego worka dla Kozłowski.
Pieczeń z konistego dla Tom. Moczara.
Koszarka z gara dla Tom. Moczara.
Dorsz filety i konserwy dla ludzi co
maja, stalone nerwy.
A szrupak i koniarz z jesiotra dla Jaroszewicza.
Piotra.

Reszta okłapów i koci dla pracującej ludności
Gdy do świadoma zasiodasz z rodzimym, będziesz
codziennie jadał chleb z margaryną.
No chwał jajko gat III, obys nie plockał
zo duzo dawać. No kolacje zjesz dzień
i ceres zeby Ci w nocy nie stał interes.
No noc petarda i trochę gazu zebyś
mógł chlepie zasnąć odrazu, a gdy
Ci mało gumona pada to wtedy zasnąć
już Polska cała.

Na melodię: "Te opolekie dziełuchy"

A naszymi palczakom
Strzelad rozkazali
No i ci bandyci do ludu strzelali
Sia-la-la-sia-la-la-la

Nie przesrasz ludzi
Ciesz się góry
Wz się Wan nie dawaj zbiry, sukinywy
Sia-la-la-sia-la-la-la

Brawa robotnicy
Glinom się nie dawaj
Hej i brawo kamienie niechaj mają chęć
Sia-la-la-sia-la-la-la

Patrz kradu bolszewiki
Te dzielnych stoczniołców
Glinom się nie dawaj i bija orawców
Sia-la-la-sia-la-la-la

Robotnikom Gomułki

Odniek we krwi robotniczej!
Odniek akrawiołcy!
Odniek zowime polski
Polską krwią usięgony!

Z ginyto wiele ludzi
Od kul, pod czasami
Ich już nie ma - skrzesi
Nie ma ich między nami.

Gdzie są pogrzebani Ci bohaterowie?
Gdzie są ich szczątki?
Partia - Nie odpowie.
Zakazany syatem, podły i zgniły.

Odniek ich nie zapomni,
Tych dzielnych ludzi pracy!
Nie zapomni POLSKA
I waszych Polacy!

Gdzie są ci co czekali wycwali?
Co strzelali kamieniami?
Co dzielnych robotników
kamieniami awali?

Winni są na wolności,
Lecz nie ujdą barze.
Wstali nie narodzi,
To Bóg ich ukarze.

Przekazy teksty, które mogą
zainteresują, przedstawiają one
nastroje i twórczość
po wypadkach strajkowych na
wyszczelone. Chcemy użec, że w naj-
bliższym okresie będą wydane
starania były Polakom po tych
latach wojny, było zewszaj bóg.

Wozy kolorowe

Jedą wozy kolorowe z gliniarzami
Hej i stoczniołcy, stakowad kamieniami,
Może kamień spadający codziennie,
Trze Gomułkę już wyrzucić i rząd zmienić.

Cichy wieczór noc grudniowa,
Majsterek pionów,
Trzech gliniarzy dzie w kaduni,
Z krzykiem tonie.

U nas wiele i niewiele, bo wam raz,
U nas czolgi, transporty, mamy gas,
Mamy strzelby, mamy pałki, mamy także i zapaliki,
Ale smutny nastój jest ward, nas

Siedzą w stocznii zakładnicy rozebrani,
W bramie biją się gliniarze z stoczniołcami,
Hej i gliniarzu jak ci jeszcze życie miłe,
Jedź do domu i swój sanie pokaz siłę.

Za Lenina strzelanina, leżał trup,
Za Stalina dyscyplina, pełne ciupry,
Za Gomułki tylko Kłiszczyk i podrywka,
Co ma Gierka sobaczkiwy moł miłi,
Czas najwyższy, by nam wrzascie cod zmienili.

U nas mało i niewiele, nie w sam raz,
Mało złego i kiełbany jest dla pas,
Mamy trochę chleba, soli, no i też kieliszczory,
Wiednie się jest taki smutny nastój nasz.

Judeusz

W Gielgajach i polużycie na wtykuły żywnościowe
z dn. 1.01.71 r. obowiązujące w PKB nowy
judeusz.

1. Kaleron i bułki dla W. Gomułki
2. Boczek i polużdnica dla Cyrankiewicza
3. Golenka i zeberka dla Szychalskiego Mariana
4. Nerki, wiatrówka i książki dla Z. Kłiszczyka
5. Pieczeń z barana dla Szychalskiego Mariana
6. Kozarka z gara dla Tom. Moczara
7. Ryby i konserwy dla Juliana Motyki
8. Gęsi i kokoszki dla Tom. Karkoszki
9. Rozbrały i jaderka z bęczego worka dla Kozłowski
10. A na kolację szuparki i ceros aby ci w nocy
nie stał interes.

Wybrucha panieci rapod zaboby

15-tego grudnia roku pięćtego
Krwawe wydarzenia dotknęły każdego
Ulicami miasta płynął lud robotczy
O to lepsze życie kwame walki toczy.

Nie strasze nas czolgi, karabiny ludy
Walka o swój był dodaje otuchy
Ni pały, ni gazy nie straszą stoczniołców
Rozmarcie w kawałki każdego omowca

Komitet Centralny docił się i troi
Troich gortopowodów w Krawe kule sbroi
Sierotomom kule już powietrze prują
Bez śmiecia litości braci swych mordują.

Lecz prasa do bytu, wolności i chleba
I tak bałtacki spród tżumid się już nie da
I wyjęty kładę prawda, wolność słowa
Robotniczo życie naszmie się od nowa.

Kłiszczyk i Gomułka cery podrywają
Przelat nia stoczniołcy do boju burzają
Oliny pały wzięły w ręce kwadne rąpy
A u granie Gomułki rżoje już koczują

Koziołek-katobek gadki swe wygłama
Stoczniołców, Fortorodo do pracy zapraszają
W śmieciele wramie siaga do konitu
I awolują szybko tych co są u rzmoty.

Spada głowa Kłiszczyka, spada i Jaroszewica
A nas robotników - nikt już nie omucha
Bardzo nas awolili przez te długie lata
Nocmar się zabawiał w najgorszym kate.

Ze tych stracnych zajscach orwał do wpytali
Ze najlepiej będzie postawid górnika
Fortanili Gierka, ten on swe naszmie
Nie będzie zabawał danielon ocholady.

Wojny kolorowe

Jedą wozy kolorowe z gliniarzami
Hej i stoczniołcy, stakowad kamieniami,
Może kamień spadający codziennie,
Trze Gomułkę już wyrzucić i rząd zmienić.

Cichy wieczór noc grudniowa,
Majsterek pionów,
Trzech gliniarzy dzie w kaduni,
Z krzykiem tonie.

U nas wiele i niewiele, bo wam raz,
U nas czolgi, transporty, mamy gas,
Mamy strzelby, mamy pałki, mamy także i zapaliki,
Ale smutny nastój jest ward, nas

Siedzą w stocznii zakładnicy rozebrani,
W bramie biją się gliniarze z stoczniołcami,
Hej i gliniarzu jak ci jeszcze życie miłe,
Jedź do domu i swój sanie pokaz siłę.

Za Lenina strzelanina, leżał trup,
Za Stalina dyscyplina, pełne ciupry,
Za Gomułki tylko Kłiszczyk i podrywka,
Co ma Gierka sobaczkiwy moł miłi,
Czas najwyższy, by nam wrzascie cod zmienili.

U nas mało i niewiele, nie w sam raz,
Mało złego i kiełbany jest dla pas,
Mamy trochę chleba, soli, no i też kieliszczory,
Wiednie się jest taki smutny nastój nasz.

Dla upamiętnienia krwawych historycznych Dni Grudniowych 1970r.
na wyszczelone.

Gdy naród do strajku wyruszył bez brand,
Partyjni speki jake radzili.
Gdy naród już walonył bez wozcy i keni,
Gł. najjadern, sąkami wylili.

O cześ wam paniele ubrodzoy,
Za wpszą epikę sad nami.
O cześ wam paniele padelki i gaday,
My brand dydzioy się nami.

Gdy naród zażywał ze prasę wu chleba,
Fansiwe tu ozogil naszwili.
Gdy naród sawiał że u onegd był tżreba,
Te ani do ludu strzelali.

O cześ wam paniele mordery,
Ze naszą niedelęgą kwawą
Strzymajcie siępżacie zadlepli żołnierza,
Ta walka już nie jest zabawa.

Gdy naród stweryzył akrawime swe serca,
Fansiwe swiat chcieli ekłamać,
Lecz szybke swiat poznal że tu jest mordarog,
A naród nie łatwe szżasad.

Strzela jelo panieci de braci,
De katek i Gjedę strzela jelo,
Lecz naród swu pasę i sw tu zapłacił,
Mordery zapamiaw jelo.

Wybrucha panieci rapod zaboby

15-tego grudnia roku pięćtego
Krwawe wydarzenia dotknęły każdego
Ulicami miasta płynął lud robotczy
O to lepsze życie kwame walki toczy.

Nie strasze nas czolgi, karabiny ludy
Walka o swój był dodaje otuchy
Ni pały, ni gazy nie straszą stoczniołców
Rozmarcie w kawałki każdego omowca

Komitet Centralny docił się i troi
Troich gortopowodów w Krawe kule sbroi
Sierotomom kule już powietrze prują
Bez śmiecia litości braci swych mordują.

Lecz prasa do bytu, wolności i chleba
I tak bałtacki spród tżumid się już nie da
I wyjęty kładę prawda, wolność słowa
Robotniczo życie naszmie się od nowa.

Kłiszczyk i Gomułka cery podrywają
Przelat nia stoczniołcy do boju burzają
Oliny pały wzięły w ręce kwadne rąpy
A u granie Gomułki rżoje już koczują

Koziołek-katobek gadki swe wygłama
Stoczniołców, Fortorodo do pracy zapraszają
W śmieciele wramie siaga do konitu
I awolują szybko tych co są u rzmoty.

Spada głowa Kłiszczyka, spada i Jaroszewica
A nas robotników - nikt już nie omucha
Bardzo nas awolili przez te długie lata
Nocmar się zabawiał w najgorszym kate.

Ze tych stracnych zajscach orwał do wpytali
Ze najlepiej będzie postawid górnika
Fortanili Gierka, ten on swe naszmie
Nie będzie zabawał danielon ocholady.

Judeusz

W Gielgajach i polużycie na wtykuły żywnościowe
z dn. 1.01.71 r. obowiązujące w PKB nowy
judeusz.

1. Kaleron i bułki dla W. Gomułki
2. Boczek i polużdnica dla Cyrankiewicza
3. Golenka i zeberka dla Szychalskiego Mariana
4. Nerki, wiatrówka i książki dla Z. Kłiszczyka
5. Pieczeń z barana dla Szychalskiego Mariana
6. Kozarka z gara dla Tom. Moczara
7. Ryby i konserwy dla Juliana Motyki
8. Gęsi i kokoszki dla Tom. Karkoszki
9. Rozbrały i jaderka z bęczego worka dla Kozłowski
10. A na kolację szuparki i ceros aby ci w nocy
nie stał interes.

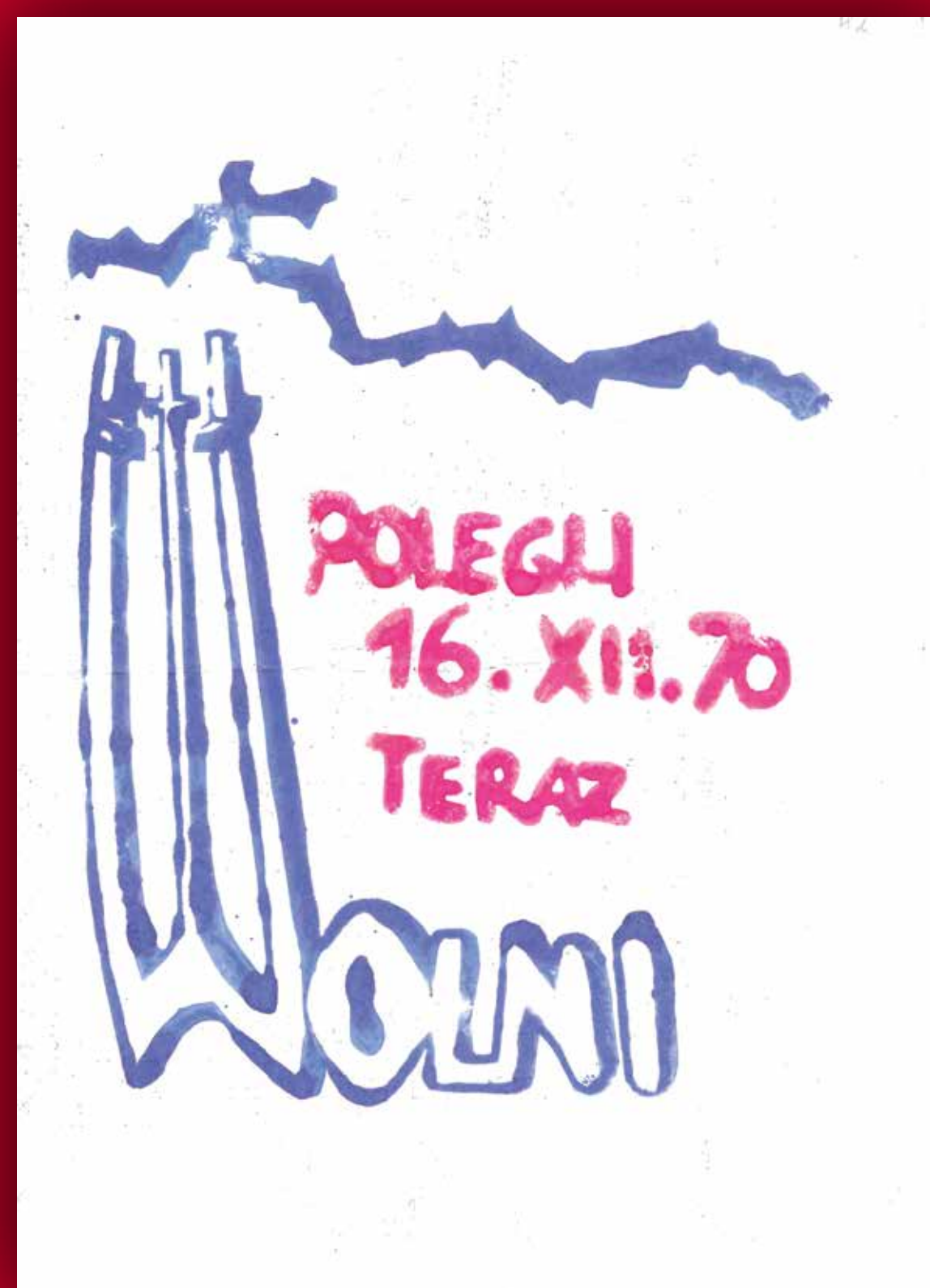
Materiały zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Jedną z reakcji na tragiczne wydarzenia Grudnia '70 były materiały satyryczne gorzko drwiące z rosnących kosztów życia robotników, jak i dotyczących brutalnego stłumienia protestów.

1970
GRUDZIEŃ

Postulat postawienia pomnika upamiętniającego ofiarę Grudnia 1970 r. został wysunięty już w 1971 r. Jego realizację umożliwił jednak dopiero sukces strajków w Sierpniu 1980 roku. Uroczyste odsłonięcie pomnika nastąpiło 16 grudnia 1980 r. Upamiętnianie ofiar przybrało także inne formy, między innymi znaczków pocztowych.

„Pan da siłę swojemu ludowi,
Pan da swojemu ludowi
błogosławieństwo pokoju”.

Państw. 29 — H. Czesław Miłosz

X ROCZNICA TRAGEDII GRUDNIA 1970

W grudniu bieżącego roku mija dziesiąta tragiczna rocznica Wydarzeń Grudniowych tak boleśnie zapisanych w dziejach naszej Ojczyzny. Wzięcie udziału w przygotowanych uroczystościach odsłonięcia pomników — będzie złożeniem hołdu Poległym, uczczeniem Ich pamięci.

PROGRAM OBCHODÓW

WARSZAWA — 14. XII. 1980, niedziela

Godz. 9.00 — Msza Święta transmitowana z Kościoła Świętego Krzyża w Warszawie na prosbę Wyższego Biskupa Gdańskiego, w intencji jednostki narodowej.

GDAŃSK — 14. XII. 1980, niedziela

Godz. 18.00 — „Requiem” Mozarta w wykonaniu połączonego chóru i orkiestry Trójmiasta w Kościele Św. Brygidy w Gdańsku.

GDAŃSK — 15. XII. 1980, poniedziałek

Godz. 19.00 — „Requiem” Mozarta w wykonaniu połączonego chóru i orkiestry Trójmiasta w Kościele Św. Brygidy w Gdańsku.

GDAŃSK — 16. XII. 1980, wtorek

Godz. 17.00 — Uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika:

— uczajnienie dziękujęm eyes i dzwonów rozpoczęcia uroczystości;

— Apł Poległych;

— odsłonięcie pomnika;

— poświęcenie pomnika i sztandaru „Solidarność”;

— uroczysta Msza Święta w intencji naszej Ojczyzny z homilią; zaplanowane uroczystości i rozegranie się zabawy w Zastawiu;

Godz. 20.30 — „Requiem” Mozarta w wykonaniu połączonego chóru i orkiestry Trójmiasta w sali PNB w Gdyni ul. Żywiecka 15.

GDYNIA — 17. XII. 1980, środa

Godz. 5.00 — Uroczystość odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej „Ofiar Grudnia 1970” w rejonie zbiegu ulicy Czechosłowackiej i Marchlewskiego, w pobliżu przystanku kolejowego Gdynia Stoczna.

Godz. 5.10 — Msza Święta załobna załobna Apolem Poległych.

Godz. 17.00 — Koncert orkiestry i chóru w miejscu budowy pomnika „Ofiar Grudnia 1970” przy ul. Czajkowskiej w Gdyni.

Godz. 18.00 — Wmurowanie kamienia węgielnego pod pomnik „Ofiar Grudnia 1970”;

— poświęcenie miejsca budowy pomnika;

— uroczysta Msza Święta z homilią w miejscu budowy pomnika przy ul. Czajkowskiej w Gdyni.

Godz. 20.15 — „Requiem” Mozarta w wykonaniu połączonego chóru Trójmiasta w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni.

GDYNIA — 18. XII. 1980, czwartek

Godz. 20.15 — Uroczysty koncert okolicznościowy słowo-muzyczny z udziałem artystów scen polskich i chóru w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni.

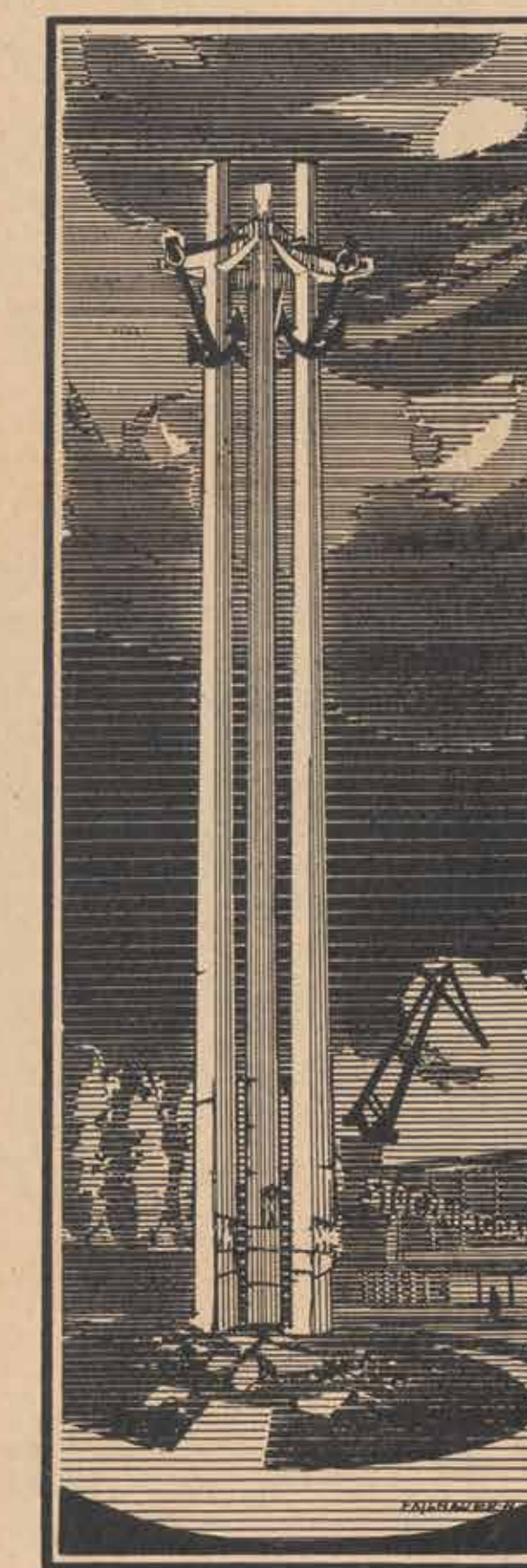
INFORMACJA O POMNIKACH

GDAŃSK

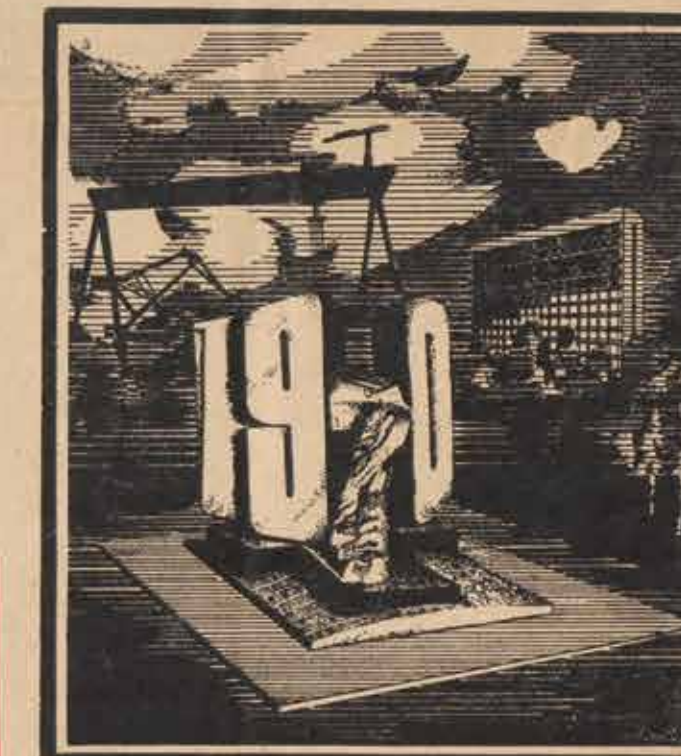
16 grudnia odsłonięty zostanie w Odeńsku pomnik „Poległym w grudniu 1970”. Idea zbudowania tego pomnika zrodziła się tuż po tragedii grudniowej. Wtedy pierwsze szkice projektu wykonał inż. Hubert Pietruszka. Jego też koncepcje w ostatecznej wersji opracowano przez artystów plastyków Elżbietę Szczodrowską-Paplińską, Roberta Paplińskiego i Wiesława Szpilko, zostało zaakceptowane do realizacji. Pomnik ten stanowiły trzy krzyże, wysokości ponad 40 m i zawieszonymi u góry kotwicami. Dłł oplatają płaskorzeźby, przedstawiające sceny z życia stoczniowców. Symbolizują one pracę i solidarność narodową.

GDYNIA

Grudniowe dni 1970 roku w Gdyni, miały najdramatyczniejszy przebieg w okolicy Stoczni im. Komuny Paryskiej i obecnego Urzędu Majałkiego. W pobliżu obu tych miejsc stawała się pomnikiem grudniowej tragedii. 17 grudnia zostanie odsłonięty pierwszy z pomników według projektu Stoczniowca Głównego. Jest to bryła wysokości ok. 4 m. Na podstawie stonowiącej krytyk utworzona data 1970, w której słodkim symbolizuje upadającego człowieka. Monument pomnik przy ul. Czajkowskiej za względu na rozmiary dokoła postawiony zostanie w czasie późniejszym, a do 15 grudnia br. restrykcyjnie zostanie konkurs na jego projekt.

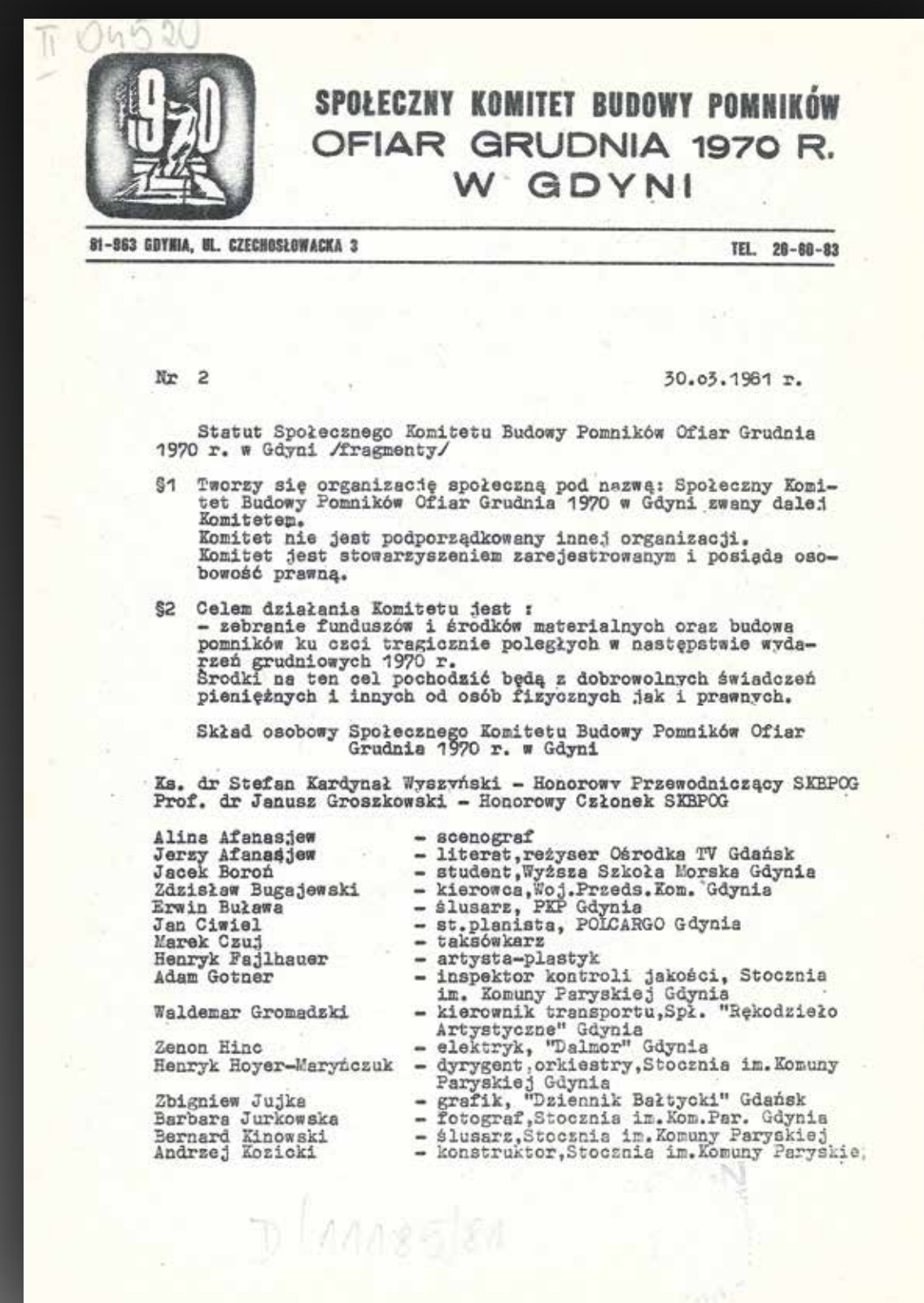
Pomnik Poległym w grudniu 1970 w Gdyni

Pomnik w pobliżu Stoczni im. Komuny Paryskiej

Konta komitetów budowy pomników nadal przyjmują wpłaty:
Gdańsk: NBP IV/OM Gdańsk 19044-93871-181-62
Gdynia: NBP II/OM Gdynia 19129-50106-132
Konto dewizowe:
NBP II/OM Gdynia 19129-50106-151-9787

Zakład Poligraficzny Gdańsk — 314 — 88 — 1980

SOLIDARNOŚĆ

SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY POMNIKÓW OFIAR GRUDNIA 1970 R. W GDYNI

NR KONTA:
II Oddz. NBP Gdynia 19129-50106-132

NR KONTA DEWIZOWEGO:
II Oddz. NBP Gdynia 19129-50106-151-9787

Pracowni Zakład Graficzny Gdańsk, Jan. 200 R. 1980 - C-1

Grudzień to
Caravan 1970

33 rocznica nieosądzonej zbrodni

Materiały zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

OBWIESZCZENIE

- I. Na podstawie Ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. „O powszechnym obowiązku obrony PRL”:
Art. 139 ust. 1 — KOMITET OBRONY KRAJU PODJĄŁ DECYZJĘ MILITARYZACJI MORSKICH PORTÓW PRL — dając uprawnienia Ministrowi Żeglugi PRL do stosowania tej decyzji w całości lub częściowo w zależności od zagrożenia żywotnych interesów PRL.
- II. Ustawa przewiduje m. in.:
Dział V „Służba w dziedzinach zmilitaryzowanych”
- Art. 139 pkt. 2.
„Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1 stają się z dniem objęcia militaryzacją jednostkami zmilitaryzowanymi.
- Art. 141 ust. 1.
„Z dniem objęcia określonych jednostek militaryzacją osoby posiadające przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do tych jednostek oraz INNE OSOBY W NICH ZATRUDNIONE uważa się za powołane do służby w jednostce zmilitaryzowanej”.
- Art. 142.
„Dotychczasowy stosunek pracy osób powołanych do służby w jednostce zmilitaryzowanej ulega zawieszeniu na okres pełnienia tej służby, równocześnie powstaje z mocy prawa stosunek służbowy uformowany przepisami niniejszego działu.”
Dział VIII. „Przepisy karne, przejściowe i końcowe”.
- Art. 188 ust. 1.
„Kto będąc powołany do czynnej służby wojskowej nie zgłasza się do odbywania tej służby w określonym terminie i miejscu podlega karze grzywny do 10.000 zł. lub karze więzienia do lat 2.”
- Art. 199 ust. 4.
„W rozumieniu przepisów karnych . . . . .
1) niezgłoszenie się do służby w formacjach samoobrony lub w JEDNOSTKACH ZMILITARYZOWANYCH w określonym terminie i miejscu jest równoznaczne z niezgłoszeniem się do pełnienia służby wojskowej.
2) obowiązek służby w formacjach samoobrony i w jednostkach zmilitaryzowanych jest RÓWNOZNACZNY Z OBOWIĄZKIEM SŁUŻBY WOJSKOWEJ.
3) służba w formacjach samoobrony i jednostkach zmilitaryzowanych jest równoznaczna z czynną służbą wojskową.
4) NIEWYKONANIE LUB ODMOWA WYKONANIA POLECENIA PRZEŁOŻONEGO WYDANEGO W SPRAWACH SŁUŻBOWYCH osobie pełniącej służbę w formacjach samoobrony lub w JEDNOSTCE ZMILITARYZOWANEJ, JEST RÓWNOZNACZNE Z NIEWYKONANIEM LUB ODMOWĄ WYKONANIA ROZKAZU.”
- III. 1. Na podstawie Zarządzenia Komitetu Obrony Kraju zarządzam w Zarządzie Portu Gdańsk militaryzacją wszystkich pracowników z dniem 18 grudnia 1970 roku od godziny 7.00 rano do odwołania.
2. PRACOWNICY ZARZĄDU PORTU GDAŃSK, KTÓRZY W OKREŚLONYM WYŻEJ TERMINIE PODEJMĄ PRACĘ NA WYZNACZONYCH STANOWISKACH I BĘDĄ JĄ KONTYNUOWALI, NIE PODLEGAJĄ PRZEPISOM O MILITARYZACJI, ZACHOWUJĄC PRAWA I UPRAWNIENIA WYNIKAJĄCE Z UKŁADU ZBIOROWEGO I REGULAMINU PRACY.
3. Kto z pracowników Zarządu Portu Gdańsk w terminie określonym wyżej w pkt. 1 nie podejmie pracy podlega przepisom karnym wynikającym z zastosowania Ustawy „O powszechnym obowiązku obrony PRL.”

MINISTER ŻEGLUGI PRL
(—) JERZY SZOPA

Zarządzenie Porządkowe Nr 2

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku
z dnia 17 grudnia 1970 r.
w sprawie wprowadzenia godziny milicyjnej na terenie miasta GDYNI

W dniu dzisiejszym doszło w Gdyni do użycia broni przeciwko żołnierzom Wojska Polskiego i Milicji Obywatelskiej. Są straty. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej informując o tym, zwraca się do wszystkich Obywateli miasta Gdyni z następującym apelem o nieobecnicie w jakichkolwiek ulicznych zgromadzeniach, w jaskiniach i w miejscach publicznych.

W tej sytuacji, na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku o wydawaniu przepisów prawnych przez Radę Narodową (Dz. U. Nr 8, poz. 47) niniejszym wprowadza się godzinę milicyjną dla miasta Gdyni od godziny 17-tej do godziny 5-tej rano dnia następnego, aż do odwołania.

Decyzje dotyczące miasta Gdańsk i Sopotu pozostają bez zmian.

Prezydium
Wojewódzkiej Rady Narodowej
w Gdańsku

ZARZADZENIE PORZĄDKOWE Nr 1 PREZYDIUM WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ w GDAŃSKU

z dnia 15 grudnia 1970 r.

**w sprawie wprowadzenia godziny milicyjnej na terenie miast:
Gdańska, Gdyni i Sopotu**

W związku z zaistniałą sytuacją i wydarzeniami na terenie Trójmiasta, a szczególnie w Gdańsku, dla ochrony bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia oraz zapewnienia spokoju i porządku publicznego, na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. o wydawaniu przepisów prawnych przez rady narodowe (Dz. U. Nr 8, poz. 47) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się na terenie miast: Gdańska, Gdyni i Sopotu zakaz opuszczania mieszkań w godzinach od 18⁰⁰ do 5⁰⁰.
2. Zabrania się gromadzenia w miejscach publicznych bez względu na porę dnia.

§ 2.

W związku z powyższym należy dostosować godzinę zaopatrzenia i handlu w ten sposób, by umożliwić ludności zaopatrzenie się w niezbędne artykuły poza wyżej wymienionymi godzinami.

§ 3.

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zwraca się z prośbą do wszystkich obywateli o zaopatrywanie się w niezbędne artykuły w godzinach porannych, zaznaczając zarazem, że w tym okresie zaopatrzenie będzie dostateczne.

§ 4.

Osoby winne naruszenia przepisu § 1 niniejszego zarządzenia podlegają odpowiednim karom.

§ 5.

Wynikające z niniejszego zarządzenia inne decyzje, zostaną podjęte odrębnie.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podania go do publicznej wiadomości i obowiązuje aż do odwołania.

PREZYDIUM WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ
w GDAŃSKU

DO ZAŁOGI STOCZNI GDAŃSKIEJ

Na przestrzeni ostatnich dni, na zebraniach wydziałowych oraz na zgromadzeniu części załogi, wysunięto szereg postulatów i wniosków natury ekonomicznej, socjalnej, politycznej i związkowej pod adresem władz stoczni i władz wyższych różnych szczebli.

Po przeanalizowaniu wszystkich wystąpień stwierdzamy, że wiele z nich ma charakter konstruktywny i wpisują się w możliwości szybkiego roboczego rozpracowania i wprowadzenia w życie. Część z nich natomiast nie uwzględnia aktualnej sytuacji gospodarczo-politycznej kraju i nie może być zrealizowana.

Niezależnie od charakteru tych wniosków i od ich treści, wszystkie zostały przedstawione władzom wojewódzkim przez kolegię kierowniczą Stoczni, w dniu 16 stycznia. O ich treści powiadomiono również władze centralne.

W wyniku konsultacji z władzami wojewódzkimi, oraz na podstawie oceny naszych możliwości, pragniemy udzielić odpowiedzi na niektóre postulaty i wnioski zgłoszone przez załogę.

SPRAWY PŁACOWE

Niezależnie od podwyżek rent, zasiłków i płac dla najmniej zarabiających, ogłoszonych przez Rząd, kierownictwo Stoczni wprowadziło już podwyższenie premii najmniej zarabiającym pracownikom dniówkowymi, podniesienie grup zaszerogowania osobistego części pracowników dniówkowych oraz dodatkową premię dla spawaczy pracujących w skardzie.

Kierownictwo Stoczni mając na uwadze postulowany wzrost zarobków wszystkich grup pracowniczych postanowiło wprowadzić nowy system gospodarki funduszem plac umożliwiający wzrost indywidualnych zarobków na drodze wzrostu produkcji.

Nowy system gospodarki funduszem plac będzie polegał na tym, że każdy wydział lub dział otrzyma roczne zadania planowe oraz roczny fundusz plac, oparty na bazie roku 1970 i na limitach pracochłonności z grudnia 1970 r.

Fundusz plac obejmuje fundusz plac podstawowych robotników bezpośrednio produkcyjnych, fundusz plac pracowników pomocniczych i umysłowych, fundusz na dodatki szkolne, fundusz na godziny nadliczbowe oraz fundusz premii i nagród dla wszystkich pracowników.

STOCZNIOWCY!

WSZYSTKIE Wasze uwagi i postulaty zostały przekazane władzom wojewódzkim i centralnym. W sprawach dotyczących bezpośrednio Stoczni informujemy że:

- część spraw placowych została już załatwiona
- w najbliższym czasie na wydziały i działy przekazane zostaną zadania planowe i cały fundusz plac (z wszystkimi premiami i dodatkami). Kierownictwo wydziałów w konsultacji z przedstawicielami załogi zdecydowało o jego rozdziale.
- Kierownictwo Stoczni zakłada stałość norm pracy jako podstawę stabilizacji i wzrostu zarobków pracowników Stoczni.
- Wszystkie sprawy dotyczące podziału funduszu plac, podziału premii, tworzenia nowych systemów plac dających możliwość zwiększenia zarobków będą podejmowane w szerokiej konsultacji z załogą.

Jeszcze w miesiącu styczniu organizacja związkowa Stoczni Gdańskiej oceni dotychczasowe formy pracy. Najważniejszą sprawą jest szybko i zdecydowanie poprawa warunków pracy i spraw socjalno-bytowych załogi.

Wszystkie sprawy wewnętrzny będą przedmiotem pracy organizacji partyjnej i tylko tam jest miejsce dla ich rozwiązywania.

Spotkanie z Tow. Gierkiem uzależnione jest od normalnej pracy Stoczni, Twojej pracy, pracy Twoich kolegów, pracy nas wszystkich.

STOCZNIOWCY!

Każdy dzień przelotu Stoczni pogarsza sytuację gospodarczą Polski.
CIESZYĆ TO MOŻE TYLKO NASZYCH WROGÓW.

Apelujemy do doświadczonej i starych stoczniowców.

Waszą pracą i Waszym wysiłkiem powstała Stocznia i tylko jej produkcja może pozwolić na rozwiązywanie Waszych postulatów.

Apelujemy do Młodzieży. Swoją pracą dajcie wyraz dojrzałości i patriotyzmu.

STOCZNIOWCY!

NIEPOKOJE I PRZERWY W PRACY NIE DADZĄ ZAROBKÓW!

DYREKCJA I SAMORZĄD ROBOTNICZY
STOCZNI GDAŃSKIEJ im. LENINA

Materiały zbiorów PAN Biblioteki Gdańskiej.

Obwieszczenia, zarządzenia, komunikaty i apele

Zobacz też film na stronie BG PAN

